

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلقی (۳۵) غروشددر .

ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آیلقی (۹) فرانقندر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشتدر .

§

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله بن یازیلر اعاده
اولونماز .

اضطرابات

رساله مزدن آلمدیغی کورمک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر خفته طرفه دن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صره نومروسى محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرساریشک فرانسزجه ده یازلمک و جا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی، ان نه یه د ثراولدیغیک
واضعا بیلدیرلمسی و جا اولنور .

طلب ایتمه لرینه ، برده کندی کتابلرنده منصوص اولان حکم شدیدده موافق کلدیکی تقدیرده حکمنی طلب ایتدکلی کیمسه نك ویره جکی حکمه ده راضی اولیه جقلرینه تعجب اولنیور . بونک ایچون درکه پیغمبر افندیزی حکم قیلمالرینه دائر استفهام تعجب دن صوکره « ثم يتولون من بعد ذلك ... » بویورلیور . یعنی جناب حق بویوریورکه : یهودیلرک کندی کتابلرینه اولان ایمانلری صحیح دکلدر ؛ زیرا اولان آندن اعراض ایدرک سنی حکم اتخاذ ایتک ایسته دیلر ؛ بالاخره کتابلرنده اولان حکمه موافق کلدیکی ایچون سنک حکمکندن ده اعراض ایتدیلر ، مادامکه بزم ائزده تورات وار ، بشقه کتابه احتیاجز یوق دیورلر ؛ سنی نیچون حکم یاییورلر ؟ تورات ایله حکم ایتسه لریا ! مع مافیه شوراسنی بیلمکز لازمدرکه : برکتابده حکم آلهی نك ، یاخود احکام متعدده نك بولندیغنی سونلک تکمیل او کتابک تحریفدن صحیح وسالم اولارق جناب حق طرفندن منزل اولان شیلرک هپسینی مشتمل اولدیغنی اقتضا ایتز . مثلاً بن دیرمکه فلان کتابده حکم آلهی واردر . فقط بوسوزمله او کتابده اولان حکمک هپسنک حکم آلهی اولوب تحریفدن سالم اولدیغنی ، بشقه کتابلره احتیاج اولدیغنی اعتقاد ایتهم . بلکه او کتابده حکم آلهی اولدیغنی کبی دیگر بر طاقم کیمسه لرک افکار و آراسی ، صحتی معلوم اولیان نقللر اولدیغنی ، بناء علیه دیگر کتابلره ده محتاج اولدیغنی اعتقاد ایتش اولورم .

ذهنکزه یرلشن شبهه لرک طوغریلغنی اثبات ایتک ایچون مقام استدلالده ایراد ایتش اولدیغکز آیتلر بوصورتله ایضاح ایدلدکدن صوکره خلاصه اولارق دیرمکه : بوکون الده متداول اولان تورات ایله انجیل ، قرآن کریمده مذکور اولان تورات ایله انجیل دکلدر ؛ بونلرک هپسیده برطاقم انسانلر طرفندن یازلش کنیسا تاریخلری ، میتولوژیا کتابلریدر . مسلمانلرک ایمان ایتلری لازم اولان تورات ایله انجیل بونلر دکل ، بلکه جناب حق طرفندن منزل اولان احکام و نصایحدر .

اقسه کیلی

« مصاحبه مرتبه دی »

احمد حمدی

جینک هاله ، فکرك حجله بدر تجلادر ،
یوزك مرأت رحمت ، معكس انظار مولادر ،
کوزكده عكس سوزان جال الله ییدادر ،
سوزكده بیك حقیقت ، جوهر حکمت هویدادر .
نیلر سایه زارنده تقدم آیه یه سن سك ،
سرود عشق معبودی ترنم آیه یه سن سك .

تأثیراب اولورکن قلب سبحانی ملالکدن ،
ناصیل رقت گه تیرمز اُك کوچوک بر ابتها لکدن ؟
شفیع عاصیان قیلمش سنی لطف و کمالکدن ،
خروشاندر مروت ، عاطفت قعر مقالکدن .
بوتون الطاف مولادن تنم آیه یه سن سك ،
بهشت حول وصلتده تنم آیه یه سن سك .

سنی ملجاء طوتان امید وایماننده آلدانماز ،
قاییکدن آیریلوبده باشقه بردرکاهه باغلاماز ؛
مقدس نامگی یاد آیه یه سن بر باشقا اسم آکماز ،
سنی ترتیل ایدهن دارالجزاده شبهه سز یانماز ؛
بزمچون نار دوزخدن تظلم آیه یه سن سك ،
بکای یأس و خسرانه تحکم آیه یه سن سك .

شفیع ، دستگیرم سک ، پناهیم سک ، معینم سک ؛
امیدم ، مطلبم ، عالمده مقصود کزینم سک ؛
بنم درمان درددم ، چاره بخشای اینیم سک ؛
شفاعتدن بنی دور ایتمه ، سلطان مینیم سک ؛
غریبانک فغانندن تالم آیه یه سن سك ،
باقوب ارباب عصیانده ترحم آیه یه سن سك .

اونیه : ضیا بهلول

اهل صلیب مظالمی

الراج انتباه :

بلغار بویوندوروغی

بلغارلرک، سبیل الرشاد ایله نشر ایدلمکده اولان، فایعنه بوکونده دوام ایدیورز :
بلغارلر سیروزه کیردکلی کون صباحلین بر بلدییه هیئی تشکیل ایتدیلر . اوکون بلدییه هیئی اجتماع ایتدی ؛ بلغار قوماندانک تکلیفی اوزرینه درت دانه قومیسون تشکیل اولوندی که شونلردر :

الکِبِیَّاتُ

تبجیل رسول

— اونبی ذی شانه : —

سن ای نور آلهی جوش عمان الوهیت ،
سنک فیضکله قیمت بولدی آنجاق خاک سفلیت ؛
او رتبه موقعک پیوسته عرش ربوبیت
که ، اجلالنده کی علوتی قابل ده کیل رؤیت .
جهان سرمدیتده تجسم آیه یه سن سك ،
حضور حقه بی پروا تکلم آیه یه سن سك .

قومیسوئری	}	۱ — اسکان عسکری
		۲ — حیوان ، آرابه
		۳ — ارزاق
		۴ — متفرقه

اسکان عسکری قومیسوئری ایکسی مسلمان اولمق اوزره اون ایکی کیشیدن ، وظیفه سی ده شوندن عبارت ایدی :

او کون سیروزده موجود اولان برفرقه عسکرایله عموم ضابطانک اسلام خانه لرینه ، قلوب لرینه ، خان واوللرینه یرلشدیرلسی . قومیسوئریک هراعضاسی یانه ایکی سونکولی عسکر آلهرق نه قدر بوش اسلام اوی واریسه دولدورلدی . متباقی عسکرک برقمسی ده خانلره ، اوللره یرلشدیرلدی . پیاده ، سواری ، طوپچی ملیس ضابطاری دو قورلر هپسی اسلام و اشراف قوناقلرینه مسافر ویرلدی .

ایلیک نوبتده ایکی یوزی متجاوز بلغار ضابطی و بر مثل فضله خدمتچی نفرلری مسلمانلرک مسافری محترمی ! اولدی . بر اوطه ده اسلام قاملیلاری ، بر اوطه ده ضابطان . قادیلر سواقه چیقماق شویله طورسون ، اوینک ایچنده کز مک حقندن محروم . اقشاملری سرخوشاق ، نعره . کورولتی . اویویه بیلرسه ک عشق اولسون . فضله اولهرق بونلری بسله مک ، طوپورمقده لازم .

چقتلکلری ، دکانلری یغما ایدلمش ، جیننده بش اون پاره سی وار ایسه بیله چارشیه چیقماق عاجز ، چارشیه چیقینجه بر قاج درلو قضایه ، سرقت ، معروض قالدی شهبه سز اولان خانه صاحبی هر درلو احتیاج ، هر درلو تهله قارشیسندن زورلی مسافرله زورله یمک حاضرلامغه ، کندیسو چولوق چوجغیله قارشیق اکمک ، فاصولیه ییه بیلدیکی حالده بو یوزسزله کباب ، بورک ، طاتلی تدارک ایلکه ، کیجه یاریلرنده ، صباحک قراکلرلنده سودلی چای تقدیم ایتکه مجبور ، خدمتده کوچک بر قصور و تأخیری واقع اولورسه حقارت ، دشنام معروض . قومیسوئری هر آیده بر تبدیل اولونمق شرطیله یونانیلرک کلدیکی کونه قدر دوام ایتدی . عسکر ، ضابط ، مکاری کلزدن اول کله جکلری تلغرافله قومیسوئریه تبلیغ و اومقدار محل احضاری امر ایدیلر . عسکرلرکلر کلز بر ساعت ظرفنده اولجه استحضار اولونان اولره یرلشدیریلر . هله قومیسوئری اعضالردن بریسی بر کون وظیفه سینه کیتمه سین دکل بر ساعت کیچ کلسون ؟ هله بریسی نوبتچی اولدینی کیجه وظیفه سندن بر دقیقه آیریلسون ؟ هله قومیسوئریک بری بر یوقدر دیسون ؟ حدینه می دوشمش ؟ بر کون وظیفه سینه کیتمکه کیچ قالان بر اعضانک ، اشراف مملکتدن بر ذاتک سونکولو نفرلره جبراً خانسندن چیقارلدینی ، خسته اولان بر اعضانک عربیه ایله حکومه ، وظیفه سینه کونوروله رک ایش ایشلر ایکن دوشدیکنی ، کیجه نوبتندن اون دقیقه اول آیریلان بر قارداشمزک قوماندانک ادب سز بر کاتبی طرفندن توقادلدینی ، بر ملازمه او بکندیرمکدن عاجز قالدینی مقام شکایتده قوماندانه افاده ایدن بر قومیسوئریک رئیسک حبس ایدلدیکی کوز مزله کوردک .

بونکله ده قالسه نه ایسه . هانکی اوده عسکر اوطورمش ایسه او اودن خیر قالمشدر . ذاتاً بلغار چیزمه لرینک چیکنه دیکی شیلرک ، یرلرک هانکی سندن خیر قالدی . اوطوردقلری اوطه نک دوشمه لرینی یاقق بونلرک اک برنجی خوی .

هر طرفی پیسله مک بابالردن قاله طبعتلری ، کیدرکن بولدقلری آلوب کوندرمک بیوک قراللردن کوردکلری صنعتلری . اوت بونلر ، بالخاصه یرلی قومیتیه جیلر حقیقه هرشیدن اشاغی . خنزیر ، آلتنده یاتدینی آغاجه دیش قاقازدیرلر ، بونلر اونی ده یایدی . کوپک ایچنده یمک یدیکی چاناغه توکورمز دیرلر ، بونلر اونی ده کچدی . قورت یاتدینی یری پیسله مز دیرلر ، بونلر اونلری ده کری بر اقدی . مسافر اولدینی قوناق صاحبک موشامبانی ، چیزمه سنی کییه رک اوتانمده دن صاحبنه ایز بوغوم (دعالر) دیه ن غوسبودینلر بردانه دکل . یاتدینی قاریوله نی شیلته سیله ، یورغانیله ، چارشافیه هرشیئی ایله قالدیروب عربیه سینه یوکلتمک ایچون خانه صاحبنه ده یاردم ایتدیرنلر ایسه پک چوق . ایشته بو حشراتی اسلام اولرینه یرلشدیرمک وظیفه سی ایله موظف اولان اسکان عسکری قومیسوئریک آنجق یونانیلرک سیروزه کلسیله بو وظیفه دن قورتولمش ، قالان مسلمانلرده بونقطه دن بر آرز راحت ایتشلردر .

حیوان ، آرابه قومیسوئریک : اسلاملرک النده کی حیواناتی ، آرابه لری تحریر ، قانون عسکری موجبجه مقبوض مقابلنده آلمق ایچون تقدیر قیمت وظیفه سیله مکلف !! برنجی کون عسکره یمک ایچون قویون ، کچی لازم دیدیلر ، عسکرلر اووه لره ، چقتلکلره بایلدیلر ، نه وار ایسه مرکز کتیردیلر . سوق ایتدیلر . قومیسوئریک خبری بیله یوق . ایکنجی کونی ماندا ، اوکوز ، صغیر ، صیبا ، آرابه نه واریسه کلدی . جمعه بالا طریقیه صوفیه ده دوعری سوق اولوندی .

اوچنجی کون حیوانات سوروسی آقین آقین کلوب کچدی . بونلردن ده قومیسوئریک معلوماتی یوق . یالکیز قومیسوئریک قصبه ایچنده نه بولدی ایسه آلدی ، تقدیر قیمت ایتدی . اصحابنه برر (راسپسقا) مقبوض سندی ویرلدی مؤخرأ بوسندلرده صوفیه بری تصدیق کوندریله جک دیه طوبیلاندی ، کیتدی . حالاده کیدر .

ارزاق قومیسوئریک : آربه ، بغدادی ، جاودار ، مصر ، یولاف کی ذخائرک جمعه مأمور بر قومیسوئریک . بتون کویلرده چقتلکلرده ، میری ده بولرده نه قدر موجود اموال وار ایسه عمومی مرکز ، انبار مأمورلغنه تسلیم ایدر . مرکز کانی اولان مقدار یقونیلدقدنصکره متباقیسی عسکرک آرقه سندن سوق اولنور کیدر .

بوجلب و جمع کیفیتی بالاخره قصبه یه ده تسمیل ایدلدی . قومیسوئریک بر اعضا ، بر ضابط ، بر ژاندارمه بتون اولری کزدیلر ، نه بولدیلر ایسه آلدیلر . اداره سی ایچون بر مقدار بغدادی صاقلایانلر حبس و توقیف اولوندیلر . متفرقه قومیسوئریک : هب بلغارلردن مرکب . چارشیه دکانلرینی ، مغازه لرینی عموماً کزدیلر . غاز ، طوز ، شکر ، پینیر کچی عسکره لازم

درس‌خانه به آرو، آرو مدیر لر تعیین و توظیف ایدلدی . برقاجده نظامنامه میدانه آیدلدی . فقط یالکز بونلره هیچده موفقیته الله ایدیلهمیور . صرف اولنان تخصیصات هدر ، نهوت هدر اولیور . ایشته درس‌خانه لر! نه معلم وار ، نه ده متعلم . کچن سنه لر کبی ینه اعلانه باشلانیدلدی . کلینلرک معاشلری کسبله جگمش ، دوچار مجازات اولا . جقلمش . حقیقه طابه نك استفاضه سی ایسته نیورسه درسره بویله جبر ایله ، تخویف ایله دکل ، شوق ایله ، خواهشله دوام ایدیرمهک چالشمالی . آرتق آکلاشیلیورکه بوده مدرسه لرده بیوک برانقلاب ایله اولاجق . بوکونکی حال ، جامعه لرده ، درس‌خانه لرده کچیریلن ساعتلر وقت ضایع ایتمکدن باشقه برشی دکلدلر . امتحان عمومی اولا . جغنی اعلان بیوریورسکزر . لطفاً برقاج درس‌خانه بی بالذات تشریف ایدیکزده شو درت سنه لک تدریساتک ثمره فیضی کوروکزر . کچیریلن زمانک ، ویریلن تخصیصاتلرک نره لره کتدیکنی آکلارسکزر .

هم درس‌خانه لر مجهولات اوزرینه بنا ایدلمشدر . علوم عربیه ایله ده اصلاً ارتباطی یوقدر . برنجی ، ایکنجی صنفلرده عقائد ، جلال ، تفسیر اوقویانلر اولدینی کبی اوچنجی ، دردنجی صنفلرده ده اظهار ، جامی ، فناری اوقویانلر واردر . درجات تحصیل هیچده بللی دکلدلر . دردنجی صنفدن بر افندی تصدیقنامه ایستیه رک مکاتبدن برینه کیرمک آرزو ایتسه مثلاً اعدادی به آله جقمی ؟ . هانکی صنفنه کیره بیلجک ؟ او درسلی قالدیره بیلجکمی ؟ یوقسه تصدیقنامه هیچ نظر اعتباره آلمیه رق دخزل امتحانی طلب ایدیلجک ؟ بونلری نه معلملریز بیلورلر ، نه مدیرلریز . یالکز تحصیل اون ایکی سنه ایمش . اکال ایدیلنجه مکاتب عالیله مأذونی امتیازی حازر بولونیلا . جقمش . فقط طرز تدریس بوحالده دوام ایتدکجه یکریمی سنه ده اوقوسه ق،دها برچوق درسلرده علاوه ایدلسه اجازه نامه لریمک شمیدیکندن اصلاً فرقی اولمایه جق ، دروس لازمه بحق تحصیل اولماینجه هرطرف بزم ایچین مسدود قالاچقدر .

معیت عالیلری بونلری خاطرلرینه کتیره میورلر . آرزو ایتدکلی برشی وار ایسه درس‌خانه لرینک آری قووانی کبی دولوب بوشالماسی ، درس لر اوقونیور دینسی در . فقط بوحالده دوام ایده مز . والله یازقندر . بودینه ، بوملته ، بووطنه یازقندر . سلامت عمومی ، سعادت اسلامیله ید عالیکزه مودوعدر .

محترم خواجه افندیز ! عفو بیوریکز ! سزه اولان حرمت مخصوصه من سوقیله شونلری یازیورز ، قلب مجروحی کوستریورز . بوبر جراتکارلق ، کستاخلق ایسه بونی ده خلوص نیت مز باغشلا ییکز .

طلبه علوم ارقداش لر نامه

عثمان نیازی

اولان شیر معهود راسپسقالرله طوبلا تدریبلدی . اصنافک نه سی وار ، نه سی یوق ایسه هپ آلدی .

نه حاجت ؟ قوجه بریکباشینک اوچ دانه غازوز ایچهرک « آل باره سی » دیه امضالی برکاغد ویردیکنی ، « کیت حکومتدن باره سی آل » دیدیکنی سوبلسه م بو بایده بر فکر عمومی حاصل اولور ظن ایدرم . بونلری کورملی ! عبرت آلمالی ! یالکز غزته ده اوقومق ، بش اون دقیقه وقت کچیرمک ایله ایش اولماز . بونلر ، بزم ایچون صوک بردرس فلاکت ، برلوحه عبرتدر . کوزمزی کندیمز آچازسه ق قورقارمک بالاخره کوزمزی باطلا تیرلر . فقط بزه فائده سی اولماز .

مفتی زاده :

م . اسعد

تنبیه غریبه

طلبه علمیه حرکت فکریه :

درس وکالت علیه سنه آچیق عریضه

فضیلت مآب افندم حضرتلری ،

اداره علیه کزده بولنان بز طلبة علوم اولادلریکز بوکون لسان سوزشمزله دردمنی حضور عاطفتکزه دوکیورز .

بالخاصه تحصیل علوم وفون ایچین ترک دارودیار ایده رک مرکز سلطنته کلدک . کابوس بطائت مدارسمزی استیلا ایتش ، الآن موقع نشین اقبالده بولونیور . مدارسمک دور ترقی و تعالیسک ادراک حلو . لیلله مظهر فیض اولق اجل آملزدر . هلال عید کبی اوپوم مبجلی بکلورز . لکن زمان کچدکجه امیدلریمز دوچار تزلزل اولیور ، خیالاته داللق ظن ایدیورز .

تصویر افکار غزته سنک ۱۵ ایلول نسخه سنک « عالم اسلام » ستونی مصادف نظر عالی اولمشدر ، روسیه کبی یکانه بر حکومت مستبدنه نك ظلمی التنده ایکلین اوملت محکومه مدارسنی اعلایه بوقدر چبالارایسه یا ، ای شرف خلافتله مفتخر اولان دولت علیه عثمانیه نك معارف عالیله دینه سی تدویر ایدن هیئت فاضله ! دارالخلافه مدارسنی ناصل بر موقع عال العاله اصعاد ایدلک لازمدر ؟ ممالک اجنبیه مسلمانلری مدرسهلریمز حسرت چکه جک ، اکال تحصیل ایچین برچوق طلبه کوندرمهک صاواشاجق لر ایکن بز استانبول طلبه علمی « مصر » کبی بر درجه یه قدر حر و مترقی بربلده نك دارالعرفانلرینه دکل ، موسقوف پنجه سنده کی مدرسهلره بیله شو آنده معنای تامیله غبطه ایتکده یز . حتی ، « چین ده دخی اولسه علمی طلب ایدیکز ! » امرینه اقتفا ارزوسنده یز . مساعده و ابراز تسهیلات استرحامنده بولونیورز .

واقعا برچوق درس‌خانه لر آچیلدی . معلملر ، مبصرلر ، هر